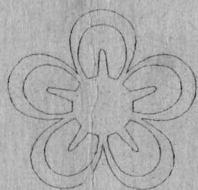

17(477)(082)

Л 64

*Літературознавство,
"Просвіта" і духовний ідеал українця*

*(Матеріали всеукраїнської
науково-практичної
конференції)*

Кривий Ріг
1994

"НОСТАЛЬГІЯ ЗА ДУХОВНІСТЮ": УРОКИ ТВОРЧОСТІ Ф.С.ФІЦДЖЕРАЛЬДА В СВІТОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Ф.С.Фіцджеральд – американський письменник, чия доля пов'язана з епохою розквіту в історії США, вважається символом Американської Мрії і водночас зразком невдахи, що не зміг утриматись на гребені хвилі успіху. В 20-ті роки ХХ ст. популярність Фіцджеральда була незвичайною, потім про нього забули. Наприкінці сторіччя зацікавленість творчістю Фіцджеральда виросла настільки, що багаточисленні критики визначили цю зацікавленість як "ностальгію за духовністю".

Період творчості Фіцджеральда співпав з легендарним моментом економічного провітання американської держави, "Америці стали не потрібні художники", пошук грошей відтіснив собою духовні потреби.

Сповідання Фіцджеральда і особливо перший роман "По цю сторону раю" – безпосередні свідчення того, як в погоні за насолодами сучасники "віку джазу" втрачали свою енергію, душевні сили, надії.

Епоха "просперіті" закінчилася загальною кризою 1929р., в Америці склалася жаклива ситуація: безробіття, інфляція, відчай, крах надій. Криза торкнулася також і Фіцджеральда – "Ніч лагідна" /1934р/. Він відобразив стан, характерний для його сучасників: герой зробив хибний вибір, відмовившись через матеріальні блага від улюбленої роботи, яка хоч і була виснажливою, однак давала творчу насолоду.

В ролі чоловіка багатого спадковимості він визнав особисту катастрофу, тому що внутрішнє підґрунтя особистості – паростки духовності – у нього знесилені.

Так Фіцджеральд відобразив в конкретній долі схему, яка підкорила всі покоління "епохи джазу" і яка скалічила багато доль. Підраховуючи духовні збитки свого покоління, письменник робить поєні висновки: "всякій енергії настає кінець". Вірний поважному кредо "не брехати з вигодою для себе і не брехати самому собі", Фіцджеральд безжалісно розвінчує ідеали покоління 20-х років, головною рисою якого була бездуховність.